

نمایی از حضور معترضان در خیابان‌های بیروت

پس از فاجعه انفجار، دولت لبنان استعفا کرد

بزرگ‌ترین قربانی انفجار بیروت

زهره صفاری
خبرنگار

سه روز مقاومت سرسختانه حسان دیاب نخست‌وزیر لبنان در برابر هجمه اعتراضات داخلی و فشارهای جهانی سرانجام شکست و او عصر امروز با حضور در برابر دوربین‌های تلویزیونی استعفای کابینه تکنوکراتش را اعلام کرد. نخست وزیر لبنان درست در روزی که قرار بود گزارش تیم تحقیق درباره فاجعه بندر بیروت را بررسی و تکلیف انتخابات زودهنگام پارلمانی را به عنوان راهکار بازگرداندن آرامش به لبنان خسته از آشوب و بحران در جلسه هیأت دولت تعیین کند، پس از استعفای چهار وزیر خود با ارائه نامه‌ای با نام همه اعضای کابینه‌اش، پستش را ترک کرد. به گزارش سایت «العالم»، وزیر بهداشت لبنان که امروز به همراه شماری از وزرا در مقر نخست وزیری حاضر بود، در پایان جلسه استعفای دولت را اعلام کرد و مهر تأییدی بر شایعات پایان دوره ۷ ماهه نخست وزیری «دیاب» زد. فشارها بر نخست وزیر لبنان از شنبه و آغاز اعتراض‌ها شروع شد. پس از آن او با دومینوی استعفا در کابینه‌اش مواجه شد که با استعفای وزیر اطلاع‌رسانی شروع شد و پس از او وزیر محیط زیست، وزیر دادگستری و... نیز استعفای خود را به نخست وزیر یا تقدیم کردند یا از احتمال آن سخن گفتند.

این سناریو در پارلمان نیز همزمان کلید خورد و تا پایان دومین روز اعتراضات دست کم ۹ نماینده از سمت خود کناره‌گیری کردند. اما این استعفاهای برای مردم معترض که تحت فشار اقتصادی و کاهش بی سابقه ارزش پول ملی این کشور، شرایط دشواری برای زندگی دارند، کافی نبود و همچنان در لحظه لحظه تظاهرات کناره‌گیری همه اعضای دولت و حتی شخص رئیس جمهوری را فریاد می‌زدند. به گزارش «فرانس پرس»، گرچه یک سوی فشارها بر دولت از سوی برخی از احزاب داخلی و صدها معترضی بود که از اوایل هفته مسیرهای منتهی به پارلمان لبنان را اشغال کرده و گاهی در درگیری با نیروهای ضدشورش مجروح نیز شده بودند، اما سوی دیگر این پل معلق برای سیاستمداران لبنانی

را همتایان خارجی‌شان برایشان به حرکت درآورده بودند. به طوری که در پایان نشست مجازی همیاری لبنان که رئیس جمهوری فرانسه با میزبانی مشترک سازمان ملل برگزار کرده بود و حدود ۳۰۰ میلیون دلار نیز برای کمک به مردم لبنان جمع‌آوری شد، شرکت کنندگان خواستار اصلاحات سیاسی در این کشور مطابق با خواست مردم آن شدند. در این شرایط به نوشته «الجزیره»، رئیس صندوق بین‌المللی پول نیز اعلام کرد تنها در صورتی حاضر به پرداخت وام به این کشور است که دولت زیر بار اصلاحات برود. «کریستالینا گئورگیوا» گفت: «نسل فعلی و آینده لبنان نباید بیش از این زیر بار بدهی‌هایی بروند که هرگز قادر به بازپرداخت آن نیستند.»

دومین روز اعتراضات به نظر می‌رسد انفجار مهیب بیروت که بالای ۱۵۰ کشته و بیش از ۶ هزار مجروح و حداقل ۶۰ مفقود و آواره بر جای گذاشت خشم مردم معترض را بار دیگر شعله ور کرده است. به طوری روز یکشنبه نیز مسیرها منتهی به پارلمان و کاخ ریاست جمهوری شاهد حضور جمعیت بود و پلیس برای متفرق کردن معترضان مجبور به پرتاب گاز اشک‌آور شد. «فرانس پرس» نوشت: در حالی که کابینه برای تشکیل جلسه در کاخ «بعبداء» آماده می‌شد، شماری از معترضان با در دست داشتن آتش قصد ورود به ساختمان پارلمان را داشتند و تصاویر تلویزیونی صحنه‌هایی از ورود مردم به وزارتخانه‌های مسکن و راه را نشان می‌دادند. در همین حال اما دومین روز اعتراضات سراسر صحنه

جبهه قدرتمند احزاب

انفجار بندر بیروت خشم فروخته احزاب را نیز برانگیخته است. به طوری که «دویچه وله» نوشته است: «بشاره بطرس الراعی»، رهبر کلیسای مسیحیان مارونی که در کنار احزاب سنی و شیعه از گروه‌های قدرتمند لبنان به شمار می‌رود، در واکنش به استعفای جمعی از وزرا و نمایندگان مجلس گفت: «استعفای چند نفر کافی نیست. همه اعضای دولت اگر نمی‌توانند برای بهبود شرایط کشور کاری کنند باید کنار بروند.» همچنین به نوشته «ایسنا»، «اسکای نیوز» نیز از درخواست فراکسیون «اللقاء الديموقراطي» به ریاست «ولید جنبلاط» برای استعفای دولت

لبنان و تشکیل دولتی «بی طرف» خبر داده است. آنچه مسلم است انفجار بندر بیروت با خسارت تقریبی ۱۵ میلیارد دلاری، وضعیت لبنان را بیش از پیش وخیم کرده است. گرچه به باور تحلیلگران به نظر می‌رسید کمک‌های خارجی می‌تواند اندکی از این بحران اقتصادی بکاهد اما طبق بیانیه سازمان ملل که مداخله دولت‌های خارجی مانند فرانسه در آن مشهود است؛ کمک‌های بین‌المللی تنها به سازمان‌های مردم نهاد لبنان تحویل خواهد شد و در اختیار دولت قرار نمی‌گیرد.

اعتراض و درگیری هم نبود. به نوشته «یورونیوز» شماری از مردم با روشن کردن شمع یا چراغ قوه‌های موبایل هایشان هم اعتراض‌شان را اعلام کردند و هم یاد کشته‌های انفجار سه شنبه گذشته بیروت را گرامی داشتند.

فرافکنی خارجی علیه دولت لبنان

به نوشته «فرانس پرس»، نخستین سنگ فرافکنی خارجی علیه دولت را در اوج اعتراضات اخیر، «امانوئل مکرون» برویانه‌های بندر بیروت پرتاب کرد. زمانی که گفت: حاضر نیست چک سفید امضا به سیستم ناکارآمد بدهد. پس از آن شماری از معترضان که مدعی بودند دولت در جریان تحقیقات برای روشن شدن ابعاد فاجعه ممکن است اشتباهات خود را نادیده بگیرد خواستار تشکیل کمیته تحقیق خارجی شدند اما «میشل عون»، رئیس جمهوری لبنان آن را نپذیرفت و تحقیقات توسط کارشناسان دولت ادامه یافت. در همین حال به نوشته «الجزیره»، «دونالد ترامپ» نیز از این معرکه غافل نماند و به نشانه همراهی معترضان لبنانی خواستار انجام تحقیقات شفاف درباره فاجعه انفجار بندر بیروت شد. این در حالی بود که به نوشته «ایسنا» به نقل از «روزنامه عربی ۲۱» با پایان مهلت کمیته تحقیقات، با بازداشت ۲۳ نفر، گزارش کامل این حادثه صبح دیروز تحویل دبیرخانه شورای وزیران کابینه نخست وزیری شده است.